



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 532/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Elenou Lalíkovou, Podbrezovská 34, Bratislava, proti uzneseniam Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 74Ek/2717/2023 z 18. januára 2024 a 27. júna 2024 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 16. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami okresného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požaduje zrušenie napadnutých uznesení, vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie, priznanie finančného zadostučinenia a náhrady trov konania.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že bývalý Okresný súd Bratislava IV rozsudkom č. k. 16C/279/2012-820 z 24. júna 2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Co/155/2022-890 z 29. marca 2023 zamietol jeho žalobu o ochranu osobnosti a zaviazal ho na náhradu trov konania odporcovi, a to tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. Mestský súd Bratislava IV v nadväznosti na to uznesením č. k. B4-16C/279/2012-911 zo 19. septembra 2023 zaviazal sťažovateľa na zaplatenie náhrady trov prvostupňového a odvolacieho konania vo výške 3 392,31 eur a trov štátu vo výške 73,39 eur. Toto uznesenie bolo doručené právnej zástupkyňi sťažovateľa 20. septembra 2023 v čase o 17.00 h a nadobudlo,

resp. podľa argumentácie sťažovateľa malo nadobudnúť, právoplatnosť a vykonateľnosť 12. októbra 2023.

4. Na podklade tohto uznesenia bol sťažovateľ súdnym exekútorom upovedomený o začatí exekúcie. Sťažovateľ písomným podaním z 2. januára 2024 informoval povereného súdneho exekútora o tom, že mu uznesenie mestského súdu nebolo riadne doručené, resp. že mu nebolo vôbec doručené, v dôsledku čoho tak „nemohlo dané rozhodnutie nadobudnúť vlastnosť právoplatnosti a vykonateľnosti“, a preto *«podal návrh na zastavenie exekúcie postupom v zmysle § 61k ods. 1 písm. d) zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“)*».

5. Okresný súd návrh sťažovateľa zamietol. Vychádzal z toho, že sťažovateľovi ako povinnému bol riadne doručený exekučný titul, čoho dôkazom je doručenka, resp. potvrdenie o doručení právnej zástupkyňi sťažovateľa 20. septembra 2023 v čase o 17.04 h. Okresný súd uznesením z 27. júna 2024 sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú. Poukázal na jednoznačnú právnu úpravu právneho zastúpenia advokátom podľa § 90 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorej plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť len na konkrétne jednotlivé úkony, a teda zástupca môže na základe takéhoto plnomocenstva uskutočňovať v mene zastúpeného všetky procesné úkony, na ktoré je oprávnená samotná zastúpená sporová strana. Prípadne v splnomocnení neuvedené dojednania v rámci vnútorného vzťahu medzi zástupcom a zastúpeným, ktoré limitujú alebo vylučujú zástupcu z realizácie niektorých úkonov, nemajú právne účinky voči súdu a iným tretím osobám. Rovnako tak je podľa okresného súdu jednoznačne upravené aj doručovanie súdnych rozhodnutí či iných písomností, keď citovaný § 110 CSP určuje súdu povinnosť doručovať písomnosti výhradne právnenému zástupcovi strany konania, pokiaľ ide o plnomocenstvo udelené na celé konania. Doručovanie súdnej písomnosti aj zástupcovi, aj samotnému účastníkovi konania by mohlo prichádzať do úvahy v prípade, ak má účastník niečo v konaní osobne vykonať alebo ak o tom rozhodne súd s ohľadom na povahu veci. Za predpokladu, že o takéto situácie nejde, je doručovanie aj zástupcovi aj účastníkovi nesprávne, pretože v prípadoch, keď od doručenia písomnosti plynie lehota na vykonanie určitého procesného úkonu, môže takéto doručovanie vyvolať mylný dojem, že účastníkovi plynie lehota odo dňa, keď bola písomnosť doručená jemu, avšak táto lehota plynie odo dňa doručenia písomnosti jeho zástupcovi, pretože písomnosť sa mala doručiť len zástupcovi účastníka. V závere okresný súd dodal, že *„pokiaľ by mal povinný záujem, aby súd doručoval písomnosti zvolenému právnenému zástupcovi aj v exekučnom konaní, bolo by potrebné udeliť samostatné plnomocenstvo na účely tohto vykonávacieho konania, ktoré je totiž odlišné od konania základného... Nakoľko v tomto exekučnom konaní povinný žiadne plnomocenstvo pre právneho zástupcu nepredložil, súd nemá dôvod doručovať písomnosti akejkoľvek inej osobe odlišnej od samotného povinného.“*

## II.

### Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ odkazom na právnu úpravu § 89 ods. 1 CSP, § 92 ods. 1 a 2 CSP a § 262 ods. 1 a 2 CSP poukázal na to, že konanie má dve fázy/časti, kde *„V prvej časti rozhoduje súd v merite veci a o nároku na náhradu trov konania úspešnej strany. Až následne, ako vyplýva z § 262 ods. 2 C. s. p., a po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia, rozhodne súd prvej inštancie o konkrétnej výške priznanej náhrady trov konania.“* Rozhodnutie o výške trov konania nemalo byť doručované

právnej zástupkyňi sťažovateľa, pretože v čase jeho doručenia už nebol právne zastúpený advokátkou JUDr. Elenou Ľalíkovou, ktorej plnú moc „*delegoval... vo vzťahu k prvoinštančnému konaniu len a výhradne do právoplatného skončenia vo veci*“. Sťažovateľ je toho názoru, že „*rozsah zastúpenia advokátom*“ jednoznačne „*determinoval práve v písomne udelenom plnomocenstve, a to do štádia právoplatného skončenia veci, ako i v prípadnom dovolacom konaní a v konaní pred Ústavným súdom*“. V nadväznosti na to potom nerozumie, na podklade čoho si okresný súd osvojil právny záver o tom, že „*chcel udeliť advokátke plnú moc aj na prevzatie uznesenia o výške trov. Takáto svojvoľná argumentácia je nepochybne v rozpore so zmluvnou slobodou, lebo Okresný súd Banská Bystrica fakticky nanútil sťažovateľovi právneho zástupcu aj v konaní, v ktorom to sťažovateľ vôbec nechcel a nebolo jeho úmyslom pri koncipovaní plnej moci nechať sa zastupovať advokátkou aj v konaní o výške trov konania.*“. Sťažovateľ sa teda nestotožňuje s právnou argumentáciou okresného súdu o tom, že rozhodovanie o výške trov konania je integrálnou súčasťou základného konania a túto časť je potrebné podľa jeho názoru vnímať odlišne od tej časti konania, v ktorej sa rozhoduje o nároku na náhradu trov konania, tak ako to explicitne vyplýva aj zo znenia § 262 ods. 1 a 2 CSP. Navyše, podľa zistenia sťažovateľa sa sám okresný súd usvedčil zo svojvôle, keď svoje uznesenia sp. zn. 74Ek/2717/2023 z 18. januára 2024 a 27. júna 2024 nedoručoval JUDr. Ľalíkovej ako jeho právnej zástupkyňi, ale priamo jemu. Jednou zo zákonných podmienok pre nariadenie exekúcie je právoplatnosť a vykonateľnosť exekučného titulu a je povinnosťou exekučného súdu pred nariadením exekúcie preskúmať, či k exekúcii navrhnuté rozhodnutie je právoplatné a vykonateľné.

### III.

#### Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

##### **III.1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu z 18. januára 2024:**

7. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

8. Sťažovateľ napadol uznesenie okresného súdu z 18. januára 2024 sťažnosťou, ktorú okresný súd uznesením z 27. júna 2024 zamietol. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol z dôvodu nedostatku právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

##### **III.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu z 27. júna 2024:**

9. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že podľa § 92 ods. 1 CSP zástupcovi, ktorého si strana zvolila, udelí písomné splnomocnenie buď na celé konanie, alebo len na určité úkony. Podľa § 92

ods. 2 CSP splnomocnenie udelené na celé konanie a splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť. Zástupca, ktorému bolo také splnomocnenie udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť a je *ex lege* udelené na celé konanie.

10. Pojem „celého konania“ zahŕňa rozhodovanie o celom predmete konania (o všetkých uplatnených procesných nárokoch alebo o celom uplatnenom procesnom nároku) vrátane nároku na náhradu trov a jeho výške (§ 262 CSP). Predmetom konania je teda vždy aj rozhodovanie o výške náhrady trov konania. Na tomto základe ústavný súd uzatvára, že aj časť konania o výške náhrady trov konania tvorí súčasť konania ako takého a ide o integrálnu súčasť konania (ako to správne uzavrel aj okresný súd).

11. Podľa doktríny procesné splnomocnenie, ktoré je neobmedzené a vzťahuje sa na celý súdny spor, zaniká skončením konania. Konanie je skončené dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa konanie končí. Nemusí ísť o meritórne rozhodnutie. Pokiaľ sa aspoň v časti predmetu sporu koná (vrátane trov konania), ostávajú účinky splnomocnenia zachované. Ak z obsahu splnomocnenia vyplýva, že sa vzťahuje aj na zastupovanie strany po skončení konania, napr. v následnom dovolacom alebo exekučnom konaní, ostávajú účinky splnomocnenia na účely takéhoto konania zachované. Splnomocnenie však musí byť v rámci príslušného konania opätovne predložené súdu, resp. exekútorovi (Sedlačko, F. in: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár, C. H. Beck, Praha 2016, s. 319).

12. Ďalej treba pripomenúť, že procesné úkony môžeme vymedziť ako prejavy alebo konanie subjektov konania, ktoré procesné právo predvída a upravuje a ktorým priznáva účinky na vznik, ďalšie rozvíjanie, zmenu alebo zánik procesnoprávneho vzťahu. Inak povedané, sú to úkony, ktoré ovplyvňujú začatie, priebeh a ukončenie procesu. Procesný úkon ako každý právny úkon je prejavom vôle konajúceho subjektu. Tu sa potom ponúka otázka, či na posúdenie procesného úkonu postačí skúmanie prejavu vôle a jeho náležitostí, ako ich stanovuje procesné právo, či treba tiež skúmať náležitosti vôle a zhodu vôle s prejavom, ako je to pri úkonoch hmotnoprávnych. V procesnej teórii prevažuje názor, že pri procesných úkonoch je rozhodujúci prejav vôle (platí tu tzv. teória prejavu). Náležitosti vôle samotnej sa neskúmajú (tzv. teória vôle tu neplatí). To znamená, že pri procesnom úkone na rozdiel od úkonu hmotnoprávneho nezáleží na tom, že prejav napríklad nezodpovedá skutočnej vôli konajúceho subjektu, že bol vyvolaný omylom a pod. Rozhodujúci je prejav. Ten musí byť posudzovaný v zmysle § 41 ods. 2 [OSP, teraz § 124 ods. 1 CSP, pozn.] podľa svojho obsahu, nie podľa svojho (prípadne nesprávneho) označenia. Avšak o jeho platnosti či neplatnosti v zmysle občianskoprávnej teórie tu hovoriť nemožno. Zatiaľ čo zmluva môže byť neplatná pre omyl v podstatnej náležitosti, nikdy nebude neplatná žaloba alebo odvolanie, hoci by účastník konal v omyle. Teória prejavu vôle sa v procesnom práve vysvetľuje tým, že cieľom procesu je poskytovanie ochrany subjektívnemu právu: jednotlivé procesné úkony účastníkov nemajú spravidla priamy vplyv na subjektívne právo, ale majú vplyv iba na proces. Sú preto menej samostatné než úkony hmotnoprávne. Procesné úkony sa navzájom dopĺňajú, nadväzujú na seba a iba ich celok vedie k požadovanej ochrane. Pri niektorých procesných úkonoch vo veci samej (napr. pri žalobe, pri odvolaní atď.) pripúšťa procesné právo ich zmenu alebo ich späťvzatie, a tým obmedzuje negatívne dôsledky prípadného omylu konajúceho, avšak všeobecne je v procesnom práve sama vôľa nerozhodná, relevantný je iba prejav. Iné riešenie

by prakticky ani nebolo možné, proces by sa trieštil a komplikoval, keby mal súd skúmať, či vôľa úkonom prejavená je skutočne vôľou konajúceho. Dosiachnutie vlastného účelu konania by tým bolo sťažené, ak nie dokonca znemožnené (Winterová, A. in: Winterová, A. a kol. Civilní právo procesní. Vysokoškolská učebnice, 6. aktualizované vydání, doplněné o předpisy evropského práva, Linde Praha, a. s., Praha 2011, s. 174 – 175).

13. Vychádzajúc z citovaných teoretických východísk ústavný súd nepovažuje argumentáciu sťažovateľa za opodstatnenú. V prvom rade nie je správny jeho právny názor, podľa ktorého splnomocnenie udelené na celé konanie expiruje právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej. Ako to už ústavný súd vysvetlil, takto udelené splnomocnenie sa vzťahuje na zastupovanie strany v konaní o celom predmete konania vrátane časti konania o výške náhrady trov konania. Je však rozdiel medzi exekučným súdom (okresný súd) a nachádzacím súdom v danej veci (mestský súd), a preto existenciu splnomocnenia sťažovateľa udeleného jeho advokátke pre účely exekučného konania bolo najskôr nutné exekučnému súdu preukázať. Do toho času o jeho existencii exekučný súd nemohol vedieť (pre tieto účely nestačí informácia zo záhlavia súdneho rozhodnutia, pretože táto informácia nepredstavuje stanovený spôsob preukazovania zvoleného zástupcu, ktorým je udelenie písomného splnomocnenia, bližšie v § 92 ods. 1 CSP), a preto okresný súd konal správne, ak zásielky doručoval priamo sťažovateľovi, a nie advokátke sťažovateľa. Naopak, nachádzací súd bol povinný na základe predloženého splnomocnenia udeleného advokátke sťažovateľa na celé konanie (skutočnosť sťažovateľom nerozporovaná) doručovať uznesenie o výške trov konania advokátke sťažovateľa, a nie priamo sťažovateľovi (§ 110 ods. 1 CSP). Pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že koncepcia o potrebe vyhotovovať ďalšie (osobitné) splnomocnenie aj pre časť konania o výške trov konania by bola vo svojich dôsledkoch formalistická a strany zbytočne zatážujúca.

14. Pokiaľ sťažovateľ tvrdil, že ním udelené splnomocnenie na zastupovanie v nachádzacom konaní sa nevzťahuje aj na konanie o výške náhrady trov konania, toto svoje tvrdenie nepreukázal, a navyše je právne irelevantné. Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nedoložil znenie ním udeleného splnomocnenia na zastupovanie v nachádzacom konaní, a tak nepreukázal, že by záver okresného súdu o obsahu dotknutého splnomocnenia bol svojvoľný a nemal oporu v skutkovom stave. Aj zo splnomocnenia na zastupovanie sťažovateľa pred ústavným súdom vyplýva, že sa vzťahuje na jeho „*obhajovanie vo všetkých právnych veciach, najmä na konanie pred Ústavným súdom SR*“. Predpokladajúc, že advokátka používa v zásade rovnaké šablóny na vypracúvanie splnomocnení, aj predložené splnomocnenie na konanie pred ústavným súdom nepriamo potvrdzuje správnosť skutkového záveru uvedeného v uznesení okresného súdu sp. zn. 74Ek/2717/2023 z 27. júna 2024 o tom, že splnomocnenie udelené sťažovateľom v nachádzacom konaní rozhodne pri žiadnom jeho výklade neodôvodňovalo záver, že by sa nevzťahovalo aj na časť konania o výške náhrady trov konania.

15. Podobne, pokiaľ sa advokátka sťažovateľa skutočne nepovažovala za naďalej splnomocnenú zastupovať sťažovateľa aj v časti konania o výške trov konania, bolo by minimálne profesionálne žiaduce, keby po (nesprávnom) doručení písomnosti oznámila príslušnému súdu, že na doručovanie písomností za sťažovateľa viac nemá mandát, čo neurobila (sťažovateľ to ani netvrdil). Je povinnosťou strán aktívne predchádzať porušovaniu ich práv (*vigilantibus iura*) a sťažovateľ v danom prípade nijako nevysvetlil, prečo by od neho nebolo spravodlivé očakávať bdely postoj a aktívny záujem o ochranu a výkon svojich práv. V právnej rovine je potrebné osobitne zdôrazniť,

že prípadná odlišná vôľa sťažovateľa pri udeľovaní splnomocnenia je pri procesnom úkone splnomocnenia bez akýchkoľvek účinkov, pretože rozhodujúcim je vždy len to, čo sťažovateľ prejavil v splnomocnení, nie to, čo udeleným splnomocnením zamýšľal. Z tohto pohľadu ústavný súd nad rámec potrebného uvádza, že aj na základe toho, že sa sťažovateľ nechal zastupovať v konaní pred ústavným súdom rovnakou advokátkou ako v nachádzacom konaní, nemôže uveriť tvrdeniu sťažovateľa, že skutočne nechcel splnomocniť túto advokátku aj na časť konania o výške náhrady trov konania. Ako však ústavný súd vysvetlil, rozhodujúca nie je vôľa, ale prejav sťažovateľa.

16. Napokon kľúčovým argumentom pre právne posúdenie veci je skutočnosť, že v zmysle právnej úpravy splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť (§ 92 ods. 2 prvá veta CSP), a teda splnomocnenie udelené advokátovi je *ex lege* udelené na celé konanie (sťažovateľ ani netvrdil, že by neudelil svojej advokátke splnomocnenie na celé konanie, tvrdil len to, že toto sa nemá vzťahovať aj na časť konania o výške náhrady trov konania). Z uvedeného potom vyplýva, že splnomocnenie udelené advokátovi sa nevyhnutne vzťahuje aj na úkony, ktoré súvisia s časťou konania o výške náhrady trov konania, keďže táto časť konania tvorí integrálnu súčasť celého konania, ako to už ústavný súd vysvetlil. Preto ani prípadné obmedzenie splnomocnenia udeleného advokátovi smerujúce k tomu, aby sa udelené splnomocnenie nevzťahovalo aj na časť konania o výške náhrady trov konania, by nevyvolalo takýto zamýšľaný vylučujúci účinok, pretože by sa na toto obmedzenie v zmysle zákonnej právnej úpravy jednoducho neprihliadalo.

17. Pokiaľ teda sťažovateľ skutočne nechcel byť po právoplatnosti rozsudku vo veci samej v časti konania o výške náhrady trov konania ďalej zastupovaný zvolenou advokátkou, mal jedine možnosť ním udelené splnomocnenie odvolať, čo však neurobil. Podobne mohla advokátka udelené splnomocnenie vypovedať. V oboch prípadoch treba pripomenúť, že odvolanie splnomocnenia stranou alebo výpoveď splnomocnenia zástupcom sú voči súdu účinné dňom, keď ich strana alebo zástupca súdu oznámili (§ 92 ods. 3 CSP).

18. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto v tejto časti odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Keďže ústavný súd nezistil porušenie práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo vo vzájomnej obsahovej nadväznosti dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označeného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čo opätovne zakladá dôvod odmietnutia podanej ústavnej sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 24. septembra 2025**

**Jana Baricová**  
**predsedníčka senátu**